

Коровайський перевал закрили ще з кінця літа, коли хвиля поверхневих землетрусів викликала зсув, що поховав цілу ділянку шосе під каменюками. Тоді загинуло п'ятеро, а величезна вантажівка полетіла з урвища, порвавши лінії електропередачі. Вона залишила по собі глибоку борозну й вибухнула там унизу, просто на естакаді. Загиблих шукали й витягували кілька тижнів, лиш тоді оцінили й масштаби шкоди. Тим часом швидко холоднішало, ночі коротшали. Тож до весни більше нічого не могли вдіяти. Дорогу відгородили по обидва боки гори, а рух скерували іншим маршрутом: на захід, в об'їзд далеких берегів Коровайського озера, і на схід, через смужку ріллі та лани, помережані річками, що стікалися до моря.

Містечко Торндайк лежало з північного боку від перевалу, відразу біля підніжжя Коровайського хребта. З одного боку — озеро, а з іншого — Коровайський національний парк. Закриття перевалу створило справдешній глухий кут: так чи так відрізане з південного боку містечко тепер ізолювали ще з двох сторін. Як і в більшості невеликих міст Нової Зеландії, тутешня економіка в основному залежала від далекобійників і туристів, тож коли рятувальники й телевізійники нарешті забралися геть, чимало торндайкців хоч-не-хоч поїхали за ними. Придорожні кафе й сувенірні крамнички стали поволі зачинятися, скоротили робочий час заправки, на вікно туристичного інфоцентру почепили табличку з перепросинами, а колишню овечу ферму,

розташовану на початку долини, яку в оголошеннях для забудовників змальовували як «неймовірно перспективний житловий район», тихцем зняли з продажу.

Саме це й привернуло увагу Міри Бантінг, двадцятидев'ятирічної дипломованої садівниці та засновниці групи активістів, яку її члени між собою називали Бірна́мським лісом. Міра ніколи не була в Торндайку, а надто не мала ані наміру, ані коштів придбати тут хоча б клаптик землі. Але вона запам'ятала саме це конкретне оголошення, на яке натрапила онлайн п'ять чи шість місяців тому. Під вигаданим іменем вона написала ріелтору про свій інтерес до пропонованої забудови й запитала, чи продалися вже якісь ділянки.

Джун Кравтер — один із багатьох псевдонімів, що їх Міра вигнала та використовувала навпереміну. Місис Кравтер була вигадкою — 68 років, уже на пенсії, абсолютно глуха, тому їй зручніше спілкуватися імейлами, а не телефоном. Вона мала скромні заощадження в акціях і цінних паперах, які тепер забажала вкласти в нерухомість. Мріяла про літній будиночок десь у глушині, яким би спільно користувалися її доньки, а потім отримали б у спадщину. Оселя мала бути нова, бо їй уже в печінках сиділи постійні ремонти, але спеціально на замовлення будувати було не обов'язково. Якийсь вдало продуманий модульний будинок, типовий проект у стандартному районі, аби сусіди не дуже близько й щоб кольори обрати самій.

Ферма в Торндайку, здається, усе це обіцяла. Та десь через чотири місяці після зсуву на перевалі місис Кравтер отримала імейл від ріелтора. В ньому йшлося про те, що, у зв'язку зі змінами обставин, їхній клієнт вирішив зняти об'єкт з продажу. Можливо, згодом його повернуть, а поки ріелтор питав, чи не зацікавлять місис Кравтер інші оголошення в цьому районі (він додав посилання), а також бажав їй успіхів у пошуку будинку.

Міра перечитала листа двічі, написала ввічливу відповідь, яка, проте, ні до чого її не зобов'язувала, а тоді вийшла з фейкового акаунту й стала шукати мапу Торндайку в пошуковикі. Сама ферма розкинулася в південно-східному кутку долини та мала форму трапеції — була вужчою біля підніжжя схилу, а ширша її сторона межувала з територією національного парку. 153 гектари — вона точно запам'ятала з опису ріелтора, і приблизно 8–10 кілометрів у периметрі. Ферма розташовувалася неподалік від місця зсуву. Міра перейшла на супутниковий вигляд, але зображення було застаріле. Дорога через перевал там була ще непошкоджена й гладенька. Вона звивалася на підйомі, помережана сірими відблисками сонячних променів з дахів вантажівок і легковиків. Мірі здалося, що знімок зробили просто-таки за кілька хвилин до землетрусів, і автомобілісти з цього зображення, мабуть, уже неживі. Вона проказала це собі задля експерименту, наче перевіряючи пульс. Ця таємна звичка картати себе хворобливими гіпотезами сформувалася ще з дитинства. А зараз вона не могла витиснути з себе жалість, тому, як покаяння, уявила себе такою ж розчавленою й задушеною, на кілька секунд затримавши цю картинку перед очима, і тільки після цього видихнула й знову глянула на карту.

Від вітролому гостроверхих тополь на всю доріжку падала зубчаста тінь, сягаючи аж до будинку, який стояв доволі далеко від дороги — досить високо, як їй здалося, щоб довжелезні дерева не заступали йому озера. Над будівлею була така собі природна тераса, утворена смугою вапняку, що відділяв більш лісисті вигони від відкритого пасовища, прилеглого до дороги. Міра наблизилась зображення і ретельно роздивилася кожен вигін. Усі були порожні. Протоптана господарем доріжка вказувала на звичний маршрут, яким той ходив територією, а з гострих тіней на ґрунті було зрозуміло, що деякі ворота стояли відчинені. Ріелтор

не повідомляв імені свого клієнта, але коли вона стала вводити адресу, пошуковик видав новинну статтю.

Про містера Овена Дарвіша, що мешкає за адресою вулиця Коровайського перевалу, 1606, Торндайк, Південний Кетербері, нещодавно писали в новинах. Його номінували до Почесного списку на честь дня народження Королеви та незабаром мали нагородити орденом лицаря-компаньйона Нової Зеландії «За заслуги» за внесок в охорону довкілля.

Це заінтригувало Міру, і на якийсь час вона забула про малу й поринула в читання.

Лицарські звання в Новій Зеландії скасували у 2000 році, та вже через дев'ять років увели знову, бо ж грошовиті політики зажадали й собі лицарства. Як не крути, але це було соромно: монархісти не могли радіти, бо таке відновлення лише доводило, що Корона політично заангажована. Республіканці ж не могли протестувати, бо це означало б, що монарший код лицарства — це насамперед щось святе, недоступне простим політикам. Жодна з двох сторін задоволена не була, й обидві сприймали Почесні списки, які склали що два роки, з таким же ядучим цинізмом та спільно дійшли висновку, що всі інтелектуали з лицарськими званнями — продажні, а всі бізнесмени з цими титулами — хабарники. А от Овен Дарвіш наче був рідкісним винятком. Новини про його відзнаку розлетілися настільки швидко після зсуву на перевалі, що склалося враження, наче титул дали як розраду для цілого Коровайського регіону. До такого лицарства вже не доскіпувалися ані монархісти, ані республіканці. Дарвіш навіть запропонував свій будинок для рятувальників, де вони могли облаштувати собі базу в перші дні після лиха. «Знімаю перед цими хлопцями капелюха, — висловився він. — Вони всі герої, справді».

Міра читала далі.

Вона дізналася, що працювати Дарвіш почав сорок років тому, коли йому було сімнадцять. Він винищував кролів на

полях сусідів, які платили йому по долару за тушку. Стріляв він дуже вправно, а найціннішим своїм майном вважав подарунки від батька: 22-міліметрову пневматичну рушницю й мисливський ніж з фіксованим лезом і самшитовою рукою. Їх Дарвіш одразу почепив на спеціальній вітрині у вітальні. У ті часи сам розробляв тушки та продавав порізане м'ясо на корм собачим розплідникам і власникам тварин в околицях. Зі шкурками було складніше. Незабаром хлопець знайшов кушнірський цех, який радо їх приймав цілими партіями та переробляв на фетр. А коли цех захотів офіційних рахунків, Дарвіш, якому вже було дев'ятнадцять, вирішив заснувати фірму. Він найняв бухгалтера, орендував послугу автовідповідача й купив у господарському магазині банку жовтої фарби. На дверцятах свого пікапа під трафарет вивів назву: Darvish Pest Control.

Батько Овена свого часу працював на бійні, тож той добре знав, скільки здорової худоби щороку вирізали дочасно, через, скажімо, зламану ногу. Кролячі нори нищили добрі пасовища. До того ж вони були чужорідним завезеним видом, так само як опосуми, щурі та горностаї, однаково ласі на молоді пагони місцевої рослинності й на яйця тутешніх птахів. Винищення цих шкідників стало рідкісним прикладом порозуміння між природоохоронцями та тваринницькими фермами в Новій Зеландії. Дарвіш тим часом розширював свою діяльність, дотримуючись нейтральної позиції та догоджаючи клієнтам по обидва боки. Міра прочитала, що за своє існування фірма Darvish Pest Control отримувала замовлення від усіх найбільших сільськогосподарських компаній країни, а також від громад Іві та Рунанга, муніципалітетів і державних органів. А от співпрацю з американською техкорпорацією Autonomo налагодили не так давно. Вони були в списку S&P 500, і Дарвіш сподівався, що це стане вінцем його діяльності. Як зрозуміла Міра, Autonomo виробляли дрони, а з їхньою допомогою фірма

Дарвіша долучилася до перспективного екологічного проекту, що передбачав моніторинг за місцевими популяціями диких тварин, які перебували під загрозою зникнення. Дарвіш скромно коментував, що це лише початок, але він переконаний, що план має потенціал урятувати чимало ендемічних видів на межі вимирання, зокрема, як він щиро сподівався, дуже рідкісну аратингу помаранчеволобу, яка, зізнався він, була його улюбленою птахою.

Міра насупилася. Її дратувало, майже принципово, що людина його віку, етнічного походження, статі, статків і відповідного статусу могла використовувати свій вплив заради доброї мети, збудувати свій бізнес начебто з нуля, з нічого, і мати саме таку сільську автентичність, якої найбільше прагнула вона сама, якій так заздрила. Та ще більше дратувало те, що вона навіть ніколи не чула про аратингу помаранчеволобу, про яку тепер намагалася знайти в окремій вкладці, не припиняючи супитися. Як і всім бунтівникам, котрі схильні нафантазувати собі власну реальність, Мірі більше імпонували вороги, ніж суперники, тож вона нерідко перетворювала тих на інших: так було зручніше їх зневажати — цих підступних винуватців поточного стану справ. Але оскільки то не була свідомо звичка, вона відчувала лише відгомін праведного спротиву, бо не могла проігнорувати Овена Дарвіша, тому вирішила, що він їй просто не подобається.

На фото на офіційному вебсайті був гладко виголений чоловік середнього віку з розстібнутим верхнім гудзиком на сорочці, з широким вольовим ротом, масивною щелепою і бадьорим поглядом. Підпис знизу вихваляв його майстерність, рішучість і неупереджений прагматизм, позиціонуючи його як досконалий приклад того, що новозеландці зазвичай вважають національним характером. В інтерв'ю він вправно грав на публіку, відповідав на запитання, наче блефуючи, скромно, а причетність до політики

взагалі заперечував. Міра не знайшла жодної статті, яка б хоч якось його критикувала. У чоловіка був образ патріота — принципового, самодостатнього, непохитно неформального, запеклого ентузіаста, який упивається своїм буденним життям і щиро відкидає будь-яку заангажованість, хоча не проти, коли його дружина часом заглядає до церкви.

Джил, майбутня Леді Дарвіш, трохи нагадувала Міріну матір: струнка і підтягнута, з легкою засмагою і короткою стрижкою посрібленого волосся. На фото для місцевої газети вона позувала, однією рукою обійнявши чоловіка за пояс, трохи відхилившись і залюблено усміхаючись до нього, а другу руку поклала на його широкі груди. «Лицар — наш», — проголошував радісний заголовок, хоча журналіст не надто вдало змістив акценти на Джил, а не на майбутнього Сера Овена. Саме вона була уродженкою Торндайку: провела дитинство на фермі, яка перейшла їй у спадок від батька п'ять років тому. Начебто дрібниця, але Дарвіш надто добре знав свої землі й не став би зменшувати їх ще більше. Він сказав усе необхідне, аби запевнити, що Торндайк, безсумнівно, найкраще місце, де йому доводилося жити; згадував чимало свят та сезонів тюкування, через які вони роками сюди поверталися. Нічого не сказав про їхні плани ділити територію та із удаваним жалем зізнався, що старий батько його дружини, напевно, підсміхається з нього згори, бо, попри всі його старання, ферму так і не можна назвати неторканою шкідниками. Насправді Овен невимушено перевів розмову на свою тему: він саме відстрілював кролів на верхніх вигонах, коли йому зателефонували від губернатора і повідомили, що на нього чекає зміна соціального статусу.

— От капосники, зіпсували мені відстріл, — сказав він газеті. — Задзвенів телефон, і я підскочив від несподіванки. Так розгнівався, що навіть не хотів відповідати.

— І кролик утік, — додала його дружина.